

مکتبۂ دانش

❁ ادبی و سیاسی رساله‌های اسبوعیه در ❁

۳۱ نجی سنه

۱۸ ذی القعدة ۱۳۲۹

❁ پنجمین ❁

جزو عدد : ۱۲۰

س — فقط محرراتکیزک تدقیق امرایدلمش اولدیغنی بیلپورسکیز ؛ تحریات معلومکیزدرکه بر مقصدله اجرا ایدیلیلر . اومقصدده تحری بهامور اولانلر بیلدیریلیر .
ج — دیدکلرگیز بک طبعیلیر . لکن بنم کرک توقیفم وکرک اوراقلک تدقیق بویله بر مقصدده مستند اوله میه جقندن امینم .

س — دیمک که بورایه نه مقصدله کتورلمش اولدیغکیزی بیلپورسکیز ؟
ج — (افندی حضرتلری بنی بوسؤاللریله مشکل بر موقعه آتمق ایستپورلردی)
نه مقصدله کتورلمش اولدیغنی دکل ، بومقصدله کتورلماش اولدیغنی بیلپورم .
اولجه ده دیدم یا ماصونلق نامنه کیمسه توقیف واستجواب اولنه ماز . ایستدیککیز فرضیاتده بولنه بیلیرسکیز .

س — آنجق بززندن ماصون اولوب اولدیغکیزی سؤال ایدیپورز . سزده بوسؤالی یارده ویا تصدیقه مجبورسکیز .

ج — یا بن سکوت ایده چک اولورسم

س — بزده سکوتکیزی اقرار عد ایدرز .

ج — فصل ایسترسه کیز او یله عد ایدک .

س — دیمک که ماصونسکیز ؟

ج —

س — نیچون سکوت بیورپورسکیز .

ج — جانم او یله ایستدیکی ایچون .

س — ذات عالیکیز شورای دولتک بدایت محکمه سی اعضاسندن اولدیغکیز

حالد محکمه علیه کزده استجواب ایدیلان بر مظلونک بویوله بر مقابله ده گوره چک اولسه کیز کندیسنه نه نظرله باقارسکیز .

ج — شورای دولت بدایت محکمه سی محاکمه ایتدیکی آدمیره صددک
خارجنده بر سؤالده بولغزکه بویولده اجابت کورسون .

س — سز حالا بوسئوالک داخل صدد اولمديغنی ظن ایدبورسکیز ؟

ج — ظن دکل ادعا ایدبورم .

س — حال بوکه سزک ماصونلرله مناسبته بولنديغکیز مخدوم عالیکیزک
مصدرن یازديغنی مکتوبده محرردر .

ج — لطفاً اوقورميسکیز ؟

س — (مدیر افندی کمال اعتنا ایله رده نفوتسک جیبندن چیقاردیغنی اوغلك
مکتوبندن شوققرمیی اوقودی) : « جانم بک باباجم زحمت اولمازسه (اديتور
ماصونه) یازیگیزده (ناتوری) ی طوغریدن طوغری به حلوانه کوندرسون . »
بوکا نه بیورسه کیز !

ج — سزه قارشى برشى بیوردم . یالکیز لطف ایدرده ناظر باشا حضر تلیزینک
بورایه تشریفقرینی رجا ایدرسه کیز اوزمان نه بیوره جفنی آکلارسکیز !

س — بنده کیزی مخاطب عد ایتمکه تنزل بیورم یورميسکیز ؟

ج — استغفرالله ! بوبر سر مکتوم اولدیندن ویره حکم ایضا حاکک سوء
تفسیره اوضرامسندن قورقارم . آنک ایچون ذات نظارتناهیئک حضورلری انجه
پک مسمدر . آرزو بیوریلورسه بز یانلرینه کیده لم .

س — غریب شی !

ج — انسان ، حیات اجتماعیه سنده اولدینی کبی حیات رسمیه سنده غریب
شیلره تصادف ایدمیلیر . بونده تعجب اقتضا ایتمه ايسه ده ضابطه به کتوریلانلر
اکثریت اوزره ارباب نهمت وقباحتدن اولدقلری جهتله سز هر قارشیکیزه
چیقانک مطلقاً اعتراف جرم ایدم جکنه قانعسکیز . ودائماً سؤال مرکزی اونقطة نظرندن
یوریدیرسکیز . ایشته منشاء خطا بودر . حال بوکه (عصمت) اصل اولدینی نظر
مطالعیه آئوبده مظلوناً کتورلمش بر شخصک معصومیتی نقطه نظرندن استجوابده
بولنیلور ايسه — که حکمت حقوقک مقتضاسی ده بودر — پک جوق خطیئانک ،

و بابتیجه قبایحک اوکی آلمش اولور . دیمک ایستبورم که سنز طوضری سـویلمان
سوزلرک دائما اگری اولدق لرینه قائلسکـنـز . وقارشیکـنـزده کی آدم اسافلدن اولیوبده
ارباب حیثیتدن ایسه بالطبع آکا قارشـی : — صوص ! یالان سویله ! — دیه میه .
جکـنـز دن آنک نازکانه سی اولمق اوزره (غریب شی !) دیورسکـنـز . بن ایسه
غریب برسوز سویلدم . لکن سنز غریب تلقی ایستیکـنـز . سنزی بو الفتکـنـز دن
آیره مام . بونکله برابر بن ده سنزه غریب کله جک دیه عقل و منطقک مقتضیاتندن
آیره مام .

بوموعظه کارانه جوابم افندی به دها غریب کلدی ایسه ده سویلیه جک برسوز
بوله مدی . مگر ناظر پاشاده قبو پرده سنک آردندن جریان ایدن اسئله واجوبه بی
دیگمکده ایمش . بن سوزمی بیتیردیکم صره ده ایجرویه گیردیله .
اوتورملری متعاقب دیدم که :

— پاشا حضرتلری ! مادام که بنم استجوابم خصوصی طرف پادشاهیدن فرمان
بیورلمش . ومادام که تدقیق اولنه جق اوراقم میاننده فرانسزجه یازلمش شـیلـرک
وجودی ده ملحوظ بولمشدر . اوحالده استجوابمه هیچ اولمازسه دیوارچی معناسنه اولان
(ماسون - maçon) ایله اسم اولان (ماصون - Masson) ی فرق ایده جک قدر فرانسزجه
بیلیرینی مأمور ایتملی ایدیگـنـز . یارم ساعتدن بری مدیر افندی حضرتنری اوغلمک
مصرفدن یازمش اولدینی بر مکتوبه استناد ایدرک بگا فرماصون اولوب اولمدیغم حقنده
ایراد اسئله ده بولنیورلر . بن ایسه بورایه فرماصون اولوب اولمدیگمک تحقیق ایچون
کتورلمدیگمی پک اعلا بیـلیـورم . افندی ده بونی بندن اینی بیـلـدکـلری حالده غالباً
فرماصونلغی ، مجرد (سر مکتوملری) بولندیغندن استدلال ایله بر جمعیت فسادیه اولمق
اوزره تلقی ایش اولمیدرکه ، حاضر شو آدم المزه کچمش ایکن برده فرماصونلق ایله
اتهام ایده لم ، وشاید عزو یات واقعه نتیجه سنز چیقارسه باری دیگر جهندن
تمتلتند یروب مظهر تقدیر اوله لم املنه دوشمشدر .

اوغلم مصرفدن بگا یازدینی بر مکتوبده (لاناتور) اسمنده سنهلردن بری آبونه
اولدینی رساله فیه نک مصرفه حلوانه گوندرلمی ایچون (ادیتور) یعنی کتاب ناشری

مشهور [ماصونه] ياز مقلغي رجا ايدييور. افندي حُضر تلي ده بوني اوقور اوقوماز مال بولمش مغربي نشئه سيله بگا - ذات عاليگنز فرماصونميسكز؟ - سئوالني ايراد ايلدوز. طبيعي بوقدر مناسبتسز برسئواله لازم كلان مهكمانه جوابلري آلجه حدت ويا حيرت ايدييور. اگر بوندن صكرمه بويولده سؤالره مخاطب اوله جق ايسهم سزه قطعاً بيان ايدرم كه جواب ویرم ويا خود بکله نلیسان یولده مقابله ده بولنورم. زیرا بن بورایه بر طاق توهات كمشورانه ايله مألوف ذواتك ترهاتنه جواب ویرمك ایچون کلدیم. رجا ایدرم. یا بالذات بوراده بولگكگنز، یا خود سئواللری كندیگنز ترتیب بیورگنز. ناظم پاشا. جریان ایدن سوزلره براز اول قسمماً مطلع اولمش اولدیغندن واقع اولان ایضا حاتله مسئلهني تماميله آكلادیلر. ونگا: - عفو ایدرسكگز بك افندمز. حقیقه قصور بنده اولدی. فقط بومناسبتسزلك بردها تكرار اتمز - دیدیلر. ایشه استنطاقز بویله بر مسخره لقله باشلامشدی. آندن صكره کیلر ایشه یاشانك تعهدینه رغماً دها كولنج برشكل آلدی.

ایرتسی کونی جمعه اولدیغندن استجوابده دوام اولتمیه جفی و صباحلین بولتمی لازم كلان ذاتلرله برلكده مطبعهیه كیديله چكى افاده اولنهرق تدقیق اوراقه نهایت ویرلدی.

[ما بعدی كله جك نسخه ده]

ابو الضیا

